

СХВАЛЕНО  
педагогічною радою  
протокол № 5  
від 29 грудня 2020 року

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Наказом Новомосковського  
міського ліцею «Самара»  
29 грудня 2020 року № 120-О

**ПОЛОЖЕННЯ**  
**про академічну доброчесність**  
**учасників освітнього процесу**  
**Новомосковського міського ліцею «Самара»**  
**Новомосковської міської ради Дніпропетровської області**

**I. Загальні положення**

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі - Положення) у Новомосковському міському ліцеї «Самара» Новомосковської міської ради Дніпропетровської області (далі – ліцей) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, що надаються здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», статуту ліцею, правил внутрішнього розпорядку.

1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів в освітній сфері, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету ліцею.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та співробітників ліцею.

**II. Принципи, норми етики та забезпечення академічної доброчесності**

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважаються:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.
- **Надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод**, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання.
- **Вплив у будь-якій формі** (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

2.3. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.4. Кожен член ліцейської спільноти наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор ліцею або особа за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

### **III. Забезпечення академічної доброчесності**

*Академічна доброчесність забезпечуються:*

**3.1. Усіма учасниками освітнього процесу** шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, чинних законів України;
- утвердження позитивного іміджу ліцею, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази закладу;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

**3.2. Здобувачами освіти** шляхом:

- поваги до педагогічних працівників;
- поваги честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від власних переконань;
- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- використання або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них.

**3.3. Педагогічними працівниками** шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі в засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення;
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

#### ***3.4. Батьками здобувачів загальної середньої освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:***

- Виховання у дітей поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів однокласників, учнів інших класів, вчителів та інших людей;
- виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя;
- формування у дитини культури життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство;
- виховання поваги до державної мови та державних символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту ліцею, правил внутрішнього розпорядку;
- сприяння виконанню дитиною освітньої програми та досягнення дитиною передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання нею навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

#### ***3.5. Неприйнятним для всіх учасників ліцейської спільноти є:***

- навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності членів ліцейської спільноти;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю, підробка та використання підроблених документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами;
- вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління у тому числі і електронних сигарет, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

### **IV. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності**

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку ліцею.

4.2. Положення доводиться до батьківської громади на конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.

4.3.Адміністрація ліцею:

4.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

4.3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

4.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування).

## **V. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності**

5.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення ліцею.

<i>Порушення академічної доброчесності</i>	<i>Суб'єкти порушення</i>	<i>Обставини та умови порушення академічної доброчесності</i>	<i>Наслідки і форма відповідальності</i>	<i>Орган / посадова особа, що приймає рішення про призначення виду відповідальності</i>
<b>Списування</b>	<b>Здобувачі освіти</b>	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне оцінювання (для екстернів) - моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання термін – 1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.	<b>Учителі - предметники</b>
		-державна підсумкова атестація; - річне оцінювання	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення	<b>Атестаційна комісія</b>

		( для екстернів)	ДПА у ліцеї, незарахування результатів.	
		-І етап( шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів;	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах і конкурсах	<b>Оргкомітет, журі</b>
<b>Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти</b>	<b>Педагогічні працівники</b>	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання: -усні відповіді; -домашні роботи; -контрольні роботи; -лабораторні та практичні роботи; -ДПА; -тематичне оцінювання; - моніторинги; -олімпіадні та конкурсні роботи.	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань.	<b>Адміністрація ліцею, атестаційна комісія</b>
<b>Обман:</b>	<b>Педагогічні працівники як автори</b>	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник; -наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка; -методичний вісник; -стаття;	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для	<b>Методична рада ліцею, атестаційна комісія, кваліфіковані експерти (Лист МОН № 1/9-263 від 20.05.2020 р.)</b>
<b>Фальсифікація</b>				
<b>Фабрикація</b>				
<b>Плагіат</b>				

		-методична розробка.	відмови в присвоєнні або позбавлені раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I,II кваліфікаційних категорій.	
--	--	----------------------	--	--

5.2. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

## **VI. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників**

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу, батьківської громади ( за згодою).

6.2.1. Персональний склад Комісії схвалює педагогічна рада ліцею.

6.2.2. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

6.2.3. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

6.2.4. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

6.2.5. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

6.2.6. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

6.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

6.4. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу в ліцеї.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу.
- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу закладу.
- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.
- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора ліцею для подальшого реагування.

6.5. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

6.6. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

6.7. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.



6.8. За результатами засідання Комісії складається протокол. Який підписує голова (в разі його відсутності - заступник) та секретар.

6.9. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

## **VII. Прикінцеві положення**

7.1. Положення схвалюється педагогічною радою ліцею, більшістю голосів, і вводиться в дію наказом директора ліцею.

7.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Ліцей забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради ліцею та вводяться в дію наказом директора Новомосковського міського ліцею «Самара».